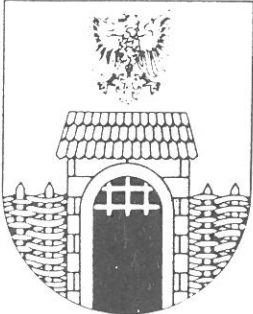

FILSVÖRÖSIÁRA

Werischwar Heute

UNABHÄNGIGE MONATSSCHRIFT
FÜGGETLEN FOLYOÍRAT

II.évf.16.szám
1992.szeptember
Ára:20 Ft

"ALTERNATÍV" KONCERT

A LIGETI TEMPLOMBAN

Végre Bach kantáta csendült fel porlepte kis falunk újabb hangverseny helyszínén, a ligeti templomban. A 105. számú: "Herr, gehe nicht ins Gericht!" kezdetű. úgy tűnik azért, hogy egyéb zenei műfajok még sokkal nagyobb tömeget vonzanak, mert a mise után, a koncert előtt a templom jórészt kiürült. Közben is többen elszállingóztak az "edzettebb" fülűek közül, talán mert már csordultig teltek harmóniával, vagy talán azért fogták sietősre, nehogy odaégjen az ünnepi ebéd. Pedig az előadás valóban megérdemelte volna, hogy nagyobb figyelmet szenteljenek neki.

Ez a Bach kantáta a Szentháromság ünnepe utáni kilencedik vasárnapra íródott. A kantátahoz kapcsolódó episztola (I. Kor. 10, 6-13) tanulsága aktuális lehet így búcsú idején, mivel a bálványimádás és elbizakodottság elleni intelmeket tartalmaz.

Az énekes szólisták: Szántó Judit, Knoll Nelly, Prevoz János és Bordás György voltak. A Budapesti Polifónikusok Kamarakórusát valamint a Sonora Hungarica zenekart vezényelte a tőle megszokott expresszivitással Szelényi László, a zeneiskola igazgatója.

Egészeiben igen tisztességes, jól hangzó előadásnak lehettünk hallgatói. Nagyon szép a kantáta nyitó kórusa, ahol a polifón kórusszakaszokat zenekari szövet kapcsolja össze. A nyitókórus második része egy zenekari közjáték után impozáns kórusfúgával folytatódik, amibe az énekes szólisták is besegítettek. Az előadás erényeit most részletesen nem taglalom tovább, de feltétlen kiemelendő a Szántó Judit által énekelt ária, a kantáta harmadik száma, a "Wie zittern und wanken" című. Igen hatásos ária ez, még a zseniális Bach áriák között is. A zene plasztikusan festi a bűnök ingatagságát, a bizonytalan gondolatokat. Az alap hiányzik ilyenkor az emberi létből, így a zenében is szünetel ezalatt a kíséző continuo, helyette izgatott hegedű tremolók hallatszanak. Az áriát oboaszólam kíséri, ez hivatott festeni a bűnös lelkiismeret képeit. Nagyon szép, tiszta oboaszólamot hallhattunk. Az oboa által előlegzett zenei anyagot aztán a szoprán hang veszi át, és egymásba szövődő párbeszédük fejezi ki az egymást vádoló és mentegető gondolatokat. Ehhez az áriához finom, hajlékony szoprán hang szükségeltetik, amit Szántó Judit éneklése maradéktalanul megvalósított. (Abban a szerecsében van részünk, hogy Szántó Judit zeneiskolánkban tanít.) A vonósok hangzása is szép és telt volt. Ez az esemény, úgy érzem, valóban méltó volt Nagyboldogasszony ünnepéhez.

Kutas Gyula

KÁRPÓTLÁS- ÁTALAKULÁS

Tisztelt Polgárok!

Pilisvörösvár Nagyközség Érdekegyeztetési Fóruma 1992. aug. 5-én tartott ülésén a megjelentek egyhangú szavazata alapján a következő határozatot hozta, amelynek szövegét az alábbiakban közöljük:

Tisztelt Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal!

Alulírott Pilisvörösvári Érdekegyeztető Fórum a Fővárosi Kárrendezési Hivatal 2073-20/1992. számú, a Rozmaring MCTSZ földalap elkülönítési tervezete ügyében hozott határozata ellen a törvényes határidőn belül az alábbi fellebbezést terjesztjük elő:

Kérjük, hogy a T. Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal a Fővárosi Kárrendezési Hivatal határozatát változtassa meg, és a Vörösvár MCTSZ földkijelölési tervezetét hagyja helyben, az Érdekegyeztető Fórum által tett észrevételek figyelembevételével. Kérelmünk indokául a következőket adjuk elő:

A Vörösvár MCTSZ 1991. március 1. napjával, a Rozmaring TSZ-ből való kiválással alakult meg. A kiválásról érvényes közgyűlési határozat született, amely a vagyonomegosztási kérdéseket is rendezte, és amelynek alapján a Pilisvörösvár közigazgatási határán belül található ingatlan vagyon a bánya és a víztározó kivételével a Vörösvár MCTSZ tulajdonába került. A hosszadalmas földhivatali eljárás miatt csak a földek egy része került átíráásra, míg az át nem írt földek vonatkozásában a Vörösvár MCTSZ bejegyzési kérelme csak széljegyként szerepel, és az átíráás folyamatban van. Az 1992. évi II. tv. rendelkezései szerint annak a termelőszövetkezetnek kell a földkijelölési tervezet elkészítenie, és a kárpótlási igényeket rendeznie, amelynek a vagyonához a földterület tartozik.

Jelen esetben az a helyzet állt elő, hogy a Rozmaring MCTSZ a nem vitásan a másik termelőszövetkezet tulajdonában álló földterületre vonatkozóan

terjesztette elő tervezetét, tehát a más tulajdonában álló földdel rendelkezett. Változatlanul vitatjuk tehát a Rozmaring MCTSZ földkijelölési jogosultságát, és törvénysértőnek tartjuk ennek helybenhagyását.

A fenti jogi érveken túlmenően utalni kívánunk arra is, hogy a feni törvénysértő helyzet helybenhagyása azt eredményezné, hogy a budapesti székhelyű Rozmaring MCTSZ a saját, túlnyomórészt nem vörösvári lakóhelyű tagjai részére juttatna földeket, így a pilisvörösvári földek jelentős része nem vörösvári lakosok tulajdonába kerülne, ami súlyosan méltánytalan lenne.

A határozat megváltoztatását támasztja alá az a tény is, hogy a Vörösvár MCTSZ által készített tervezetet a Fórum lényegében elfogadta, mindössze egy kérdésben volt nézetkülönbség a Fórum és a termelőszövetkezet között. A Rozmaring MCTSZ által készített tervezet érdemére vonatkozóan meg kívánjuk jegyezni, hogy a Fővárosi Kárrendezési Hivatal határozatának indoklása még csak utalást sem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a Fórum érdemi észrevételeit miért nem tartotta elfogadhatónak, és milyen érvek alapján döntött az eredeti tervezet változatlan helybenhagyása mellett. A tervezetre tett észrevételeinket változatlanul fenntartjuk, természetesen csak másodlagosan, abban az esetben, ha a földkijelölési jogosultság hiányára vonatkozó jogi álláspontunkat a T. Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal nem találná megalapozottnak.

Nem tisztázott számunkra egyértelműen az sem, hogy milyen tervezet került végül is a Fővárosi Kárrendezési Hivatal elé, hiszen a Fórum utolsó ülésén a Rozmaring MCTSZ egy újabb tervezettel állt elő, amelyet azonban a Fórum nem vitathatott meg, mivel a tervezetet részleteiben nem ismerte. A félreértések elkerülése végett tehát fellebbezésünk mellékleteként megküldjük annak a tervezetnek és térképnek egy példányát, amelyet a Fórum megvitattott, mivel a Fővárosi Kárrendezési Hivatal határozata is csak erre a tervezetre vonatkozhat.

A fentiekre tekintettel kérjük, hogy a Tisztelt Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal a Fővárosi Kárrendezési Hivatal határozatát változtassa meg, és a Vörösvár MCTSZ főlalap elkülönítési tervzetét hagyja jóvá, a Fórum által javasolt módosítással.

Tisztelettel:

Pilisvörösvár Nagyközség
Kárpótlási Egyeztető Fóruma
képv.: Hámori József elnök

A fentiekben megfogalmazott levél szövegén túlmenően a Fórumhoz és a Polgármesteri Hivatalhoz eljutott információk alapján a Fórum szükségesnek látja a következőkre felhívni a lakosság figyelmét:

"A termelőszövetkezet vezetősége információk visszatartásával, illetőleg a tagság félrevezetésével akadályozza a szövetkezeti átmeneti törvény végrehajtását. Ennek során főként azt igyekeznek megakadályozni egyesek, hogy a törvényben biztosított lehetőségek szerint történjen meg a szervezeti átalakulás."

A Fórum a Polgármesteri Hivatal támogatásával ezért kezdeményezni fog egy megbeszélést, amelyen mindenki számára lesz lehetőség ebben a sokakat érintő kérdésben elmondani a véleményét, hogy a kitűzött cél közösen, együttesen megvalósítható legyen.

Hámori József
a PÉF elnöke

Féligazságok és közhelyek nyomában

Mostanában a régmúlt idők kódéből gyakran felidéződik bennem a Machiavelli-tétel: A cél szentesíti az eszközt! Ezt az önkormányzati testület körüli -nem is tudom, minek nevezem- állapot determinálja. Mivel mostanság annyiszor és oly sokféle módon idéznek keresztény szellemiségű hittételeket, szeretnék én is Pál apostollal kérdezni: vajon mire alapozzák egyes

hatalmi tényezők hitüket? Hogyan értelmezik egyesek a kitételt, mely szerint: a megválasztottak nem egyenlőek a kiválasztottakkal.

Visszatérve a helyi viszonyokhoz, szeretném leszögezni, hogy ebben a témakörben utolsó reflexiónak szánom e cikket. Amennyiben sikerült hozzájárulnom azon célhoz, hogy az önkormányzati testület bizalmi válsága kezelhető állapotban maradjon, úgy nem sajnálom a szerény közreműködést. Alapvetően az volt, hogy csak jelenségekkel, tisztázatlan nézetekkel, deviáns értékítéletekkel szálltam vitába, kizárólag elvi alapon. Elnézést, dilettánsként ennyire tellett képességeimből.

A mostani gondolataim apropóját a Pilisvörösvár Ma újság "Visszatekintés" c. írása adta. Tanulmányozván e cikket, elvesztettem utolsó illúzióimat /remélem, józan ítélőképességemet nem/, afelől, hogy nálunk lehet másképpen gondolkodni, vagy netán máshogyan kérdezni. Mivel nem profi politikusokról van szó, igazán nem lehet elvárni kifogástalan kivitelezést. Azzal is tisztában vagyok, hogy a politikai porond nem etikai és morális kérdések gyakorlótere. Annyi önkritikára, lelkiismeretvizsgálati képességre azonban szükségünk lenne, hogy bizonyos helyzetekben meg tudjuk kérdőjelezni hibás döntéseinket. A bűnül felrótt cikkel kapcsolatban az a véleményem, hogy elhamarkodott jogi minősítést használt a szerző. Mivel tőlem független körülmények miatt "veszélyes vizekre kerültem", szeretném leszögezni, hogy konkrétumokra általános érvekkel nem kívánok reagálni, és nem szeretném azt a látszatot kelteni, hogy túlzó személyes indíttatástól vezérelve különösebb ambíció vezérelne az ügy kapcsán. Szerintem a vitatott eljárásban feltett első kérdés őszinte szándékot takar. Mert ugyebár tényekről van szó! És ha netán sanda szándék vezérelte volna a kérdés felvetőjét, úgy is feltehetné volna azt, hogy logikailag ne lehessen visszajára fordítani. A tapasztalatlanság számlájára írom, hogy a konkrét kérdéshez több mást is felvetettek - sajnos, ezzel azt sikerült elérni, hogy bizonyos

érdekcsoportok a lényegről eltereljék a figyelmet, és egy frontális támadásnak tegyék ki magukat.

Lehet, hogy rosszul értelmeztem, amit a cikk sugallni kívánt, de én úgy tudom, a polgármesterek jogállását a törvény rögzíti: ebben meghatározzák a polgármester és a hivatal viszonyát, s egyben jogaikat és felelősségüket is. A képviselőtestületi tagok egyéni felelősségét a Polgármesteri Hivatal működésével kapcsolatban összemolni nem lehet.

Nem az okítás jogán, de szeretném a tisztelt szerző figyelmébe ajánlani azt a bölcs népi mondást, mely szerint: "aki sárral dobálózik, az maga is besározódik". Teszem ezt annak okán, hogy jobb házaknál a közösségből önszántukból eltávozott munkatársakat több együttes oknál fogva nem szokták utólag nyilvánosan megítélni. Azt már elgondolni sem merem, milyen bonyodalom keletkezne abból, ha valamelyikük hitelrontás címén jogi útra terelné az ügyet, és utólag kéne bizonyítani az állítás hitelességét.

Ami végképp felháborít: azon, a személyiséget sértő gyanúsítgatások, melyek a volt jegyzőre vonatkozóan hangzanak el. Nem vall éppen humánus gondolkodásra a tény, hogy utólag egy kiszolgáltatott helyzetben levő emberrel akarják elvitetni a balhét /elnézést a külvárosi zsargonért/. Végezetül a Visszhang c. cikk befejező mondata egyértelműen megfogalmazza az írás alapfilozófiáját. Véleményem szerint a közösség valamilyen formában mindig érzékeli az eseményeket, és ha azzal akarják manipulálni, hogy a teljes igazságot elhallgatják előle, súlyos következményekkel járó hibát követnek el. Számtalan példa mutatja, hogy a magas színvonalú politikai kultúrával rendelkező közösségeknél a hatalom képviselőitől megkövetelik a hiteles információkat.

Véleményem szerint itt és most nem egy rendkívüli eseményről van szó, lényegében a mai jelenségek egy folyamat következményei. Kérem a tisztelt érdekelteket, olvassák el a Pilisvörösvár Ma újság 1990. decemberi számát. Az ott megjelent írások plasztikusan jellemezték az akkori

helyi társadalmi viszonyokat, s lényegében a mai és a várható további konfliktusok gyökerei ide vezethetők vissza. Ez az anyag a majdani szociológiai felmérésekhez kordokumentumként felhasználható lenne. A polgármester meg(ki)választásánál létrejött kompromisszummal egy hatalmi libikókát hoztak létre. A további egyensúly érdekében figyelembe kell venni, hogy nemcsak egyéni vagy csoportos hatalmi érdek létezik, hanem objektív törvények, törvényszerűségek is befolyásolják a működést. A megoldás módozatain gondolkodva Márai szavai jutnak eszembe: "Először mindenkinek önmagában kell, hogy rendet teremtsen." Végezetül, de nem utolsósorban a cikk szerzőjével egyetérték abban, hogy az elmúlt időszak eredményeit, erőfeszítéseit is megfelelően kell értékelni és megítélni, mert ez is a valóságnak egy szerves része. Egy eddig ki nem mondott gondolattal szeretném zárni soraimat. Községünk közössége mindennapjaiban egy ritka történelmi pillanatot ajándékat éli meg. A történelem igazságot szolgáltatott a vétkes nemzetiségi politika "rehabilitációjával". Az önkormányzati testület ebben a kérdésben csak akkor tudja küldetését maradéktalanul teljesíteni, ha ezzel a történelmi eséllyel jól sáfárkodik. A várható eredmények a közösséget illetik meg, önös érdekek céljára sem személyek, sem bizonyos érdekcsoportok nem használhatják fel.

A Német Nemzetiségi Képzési Központ alapkövetésénél Szauter Rudolf országgyűlési képviselő világosan és egyértelműen megfogalmazta a következő alapelveket: "A nemzetiségi gimnázium kapui nemcsak a nemzetiségi fiatalok előtt állnak nyitva..."

Amennyiben elfogadjuk követendő vezérfonalnak az ilyen alapelveket, egy vegyes összetételű községben saját identitástudatunk feladása nélkül is tudunk egymástól tanulni.

— sz. f. —

A "PILISVÖRÖSVÁR KÖRNYEZETÉÉRT" Alapítvány hírei

Mindannyiunk előtt ismeretes, hogy a Vásár téren áll egy 1773-ban épült kis kápolna -a Pfeiffer Kápolna-, amely jelenleg Vörösvárnak csak régészeti emléke, de egy kis törődéssel lehet a község egyik ékessége is. Megőrzésére és közkinccsé tételére már sokan -főként Gromon Mici néni- sokat tettek.

A tér forgalmas, a kápolna elhagyott. Alapítványunk szeretné, ha ez a kápolna a maga kis, de kedves látványával több és nagyobb szerepet kaphatna a község életében. Szeretnénk megóvni a gépkocsik közelhajtásától, deviáns, kulturálatlan egyének romboló cselekedeteitől.

Ezért alacsony, esztétikus, részben növényekkel takart terméskő falacsát terveztünk köré, félkörívű, faléces padszerűséggel.

Egyik oldalára szép, műves kandeláber kerülne, melynek felszerelését az Elektromos Művek kirendeltségvezetője, Marlok József úr -dolgozói nevében is- lelkesen felajánlotta.

Kérünk mindenkit, aki teheti, adományával segítse és támogassa tervünk megvalósítását, hogy községünk egy újabb szép létesítménnyel gyarapodhasson, mindannyiunk örömeire és élvezetére.

Az adományokat a Pilisvörösvár és Vidéke Takarékszövetkezet 10115.sz. számlájára lehet befizetni, ill. személy szerint dr. Breier Mártonné /Vágóhid u. 4./ vagy Manhertz Mártonné /Puskin u. 21./ címére lehet eljuttatni. A befizetések összege az APEH engedélye alapján az adóalapból levonható. Alapítványunk számlájára a legutóbbi közlés óta az alábbiak adakoztak:

-a Polgármesteri Hivatal

-Ziegler István, Fő út

-a Puskin utca lakói, úgymint: özv. Huber Jakabné, özv. Pfeiffer Istvánné, ifj. Pfeiffer Istvánné, özv. Hasenfratz Istvánné, özv. Szauer Gyuláné, Manhertz Rudolf, Nick Márton, özv. Mester Mátýásné, Müller Márton, Iflinger

Márton, Mirk Mátýásné, Mirk József, ifj. Schäffer Lőrinc, Schäffer Erzsébet, Hámori János, Krupp János, Bauer Ferenc, Havasi István, Hau Bernát, Manhertz István, id. Manhertz Istvánné, özv. Wippelhauser Jánosné, Magyar Endre, Schön Stefánia, Szauer János, Schreck Béláné, dr. Baska Ferenc, Manhertz János, Rein Ferencné, Erdős Lajosné, Pándi József, Manhertz Márton, Kimmel Márton, özv. Schreck Mátýásné, Manhertz György, Pálincás János, özv. Peller Jánosné, Mátrai Zsolt, özv. Mirk Mártonné, Manhertz István, Scheller István, Schreck István, valamint:

özv. Angeli Mártonné, Angeli köz
Herman György, Somogyi u.

Futó Vilmos, Somogyi u.

Nick Márton, Petőfi u.

Szikla Margit, Vasút u.

Kaifer Ferenc, Fő u.

Izsák család, Fő u.

Köszönjük mindannyiuknak!

*a Pilisvörösvár Környezetéért
Alapítvány Kuratóriuma*

Manhertz Márton:
ELÉGIA

Érzed a nagy, süket csendet
az egykor termékeny határban?
Meggzúnt a mozgás, az élet,
a környéket űli a tetszhalál.
Más az, mi jelzi az évszaki váltást:
nem látni szántást, vetést,
sem aratást.
Nem visz a szél
szomszéd-köszöntő kiáltást,
nem hallja senki
a pacsirtadalolást.
Hol századokon át pezsgett az élet,
most közönybe fullad,
zsibbad a lélek.
Kinek egykor a föld volt mindene,
annak ma árucikk, mi volt élete lényege.

Mikor az egykori gazda
még bölceket mondott,
mikor még reggel és este
itt állatsorda vándorolt,
a pásztor kezében ostor pattogott,
a kondás még fújta
repedt rézkürtjén az akkordot,
az volt akkor az igazi DÉKE,
aminek egyszer s mindenkorra vége.

Jöjj vissza megújult
régí idő!
Szálljon az emberi szívekbe
tartósan ismét a DÉKE!
El veled,
átkos modernkodás,
mely nyomán keserűség bandukol,
semmi más!

1992. aug. 9.

Hibajavítás

Lapunk előző, 1992. augusztusi számában
sajnos értelemzavaró hiba csúszott
Manhertz Márton: Volt egyszer egy
Vörösvár című versébe. Az első versszak
negyedik sora helyesen:
"Jó munkát végeztek gazdagnak,
szegénynek."

A sajnálatos hibáért szerző és olvasóink szíves
elnézését kérjük.

A szerk.

Manhertz Márton:
Volt egyszer egy Vörösvár
(befejező rész)

Jellemző volt egykor a DANYASZ,
Félszázada volt belőle többszáz.
Örült már annak is, ha felvették a létszámba,
S még jobban, ha reggel mehetett munkába.

Reggel ötkor fújta a gőzkürt: induljon,
Hatkor pedig: most már dolgozzon.
Leszállás előtt résztvett a "falézon",
S a Borbála szobor előtt mindig imát mondott.

Mikor aztán kétórát fújta a gőzkürt,
A sok bányász a kapun kitódult.
Egy része hazament tüstént pihenni,
Más részét a család várta, s vitte kapálni.

Volt olyan is, ki semmivel nem törődve
Arokparton hevert a cseresznyefák tövében.
Előkerült aztán a kártya és a borosüveg,
Mely napestig nem is lett üres.

Ki ne hallott volna REIBSZAND és KÖPORRÓL,
Amiért idejártak az egész országból.
Hasznos terméke ez a községnek,
Megélhetése pedig sok embernek.

Nem zakatolt akkor még óriásgép a hegyekben,
Csákány, lapát, kézirosta működött a kezekben.
Mint partifecske fészkei a löszpartban,
Sorakoztak a kőporlyukak a hegyekben.

Szállították azt kizsákban és zacskóban,
Lovaskocsin és vasúti vagonban.
A pesti "nagyságának" ragyogott az edénye,
Súrolásra ezt használta gazdagja, szegénye.

A VIRACFÖLD sem volt utolsó üzletág,
Nem is értett úgy hozzá senki más.
Ismerték a talajt és a humuszföldet,
Adtak hozzá receptúrát, igen "bölcsét".

***

Hogy mi volt szép és mi volt jó,
Az ma már elgondolkodtató.
Ha a múlt szépségeiben akarunk elmerülni,
A jelent messzire kell elkerülni.

Öseink, ha most feltámadnának,
A jelenen biztos elcsodálkoznának.
De jobb, ha a múlttól elfelejtkezünk,
Mert egykor mi is "ösök" leszünk.

/1985/

Hallgattassék meg a másik fél is!

Az "Uj Pilisvörösvár Ma" 14. számában Petrovics Nóra és Molnár Éva jószándékú, de pontatlanságokat tartalmazó cikket írt és jelentetett meg a lap főszerkesztője észre sem véve, hogy sértő állításokat tartalmaz a Közösségi Ház megbízott igazgatójának személyére vonatkozóan: "ellenezte a műsor létrejöttét, inkább támogat más, kulturálisnak mondott előadást" stb.

A főszerkesztő lelkiismeretére és etikai érzékére bízunk, miért jelentette meg így ezt a cikket a másik fél megkérdése nélkül, a sértett fél nyilván eldönti, élni kíván-e jogaival. A tények viszont a következők:

Papp Jánost és társulatát a polgármester hívta meg egy baráti körben történt találkozás alkalmával személyesen. A társulat támogatására rendelkezésre bocsájtottunk volna bármilyen közterületet, ahova a jópofa ötletként beharangozott ekhós szekéren megérkezett volna a társulat, ahonnan a teljes bevételét elvihette volna ingyen használva berendezéseinket, áramot stb. Miután a társulat írásban is bejelentkezett a polgármesternél, az a Közösségi Ház igazgatóját bízta meg a technikai részletek bonyolításával. Az első megbeszélésen a Ház igazgatója a társulat képviselőjének a könyvtár udvart ajánlotta fel, és megbeszéltek a részleteket.

Ezután egy második írásbeli megkereséssel megintcsak a polgármestert keresték meg. Ebben az iratban igényelték, hogy helyettük végezzük el ingyen a plakátragasztást, a reklámtevékenységet, és jegyzedést. A Közösségi Ház igazgatója ezt utasította el jogosan, mert egy minden bevételt elvivő és intézményeinket ingyen használó társulattól ez finoman szólva "az orca hiányát" súroló magatartás. A fentiek ellenére végül mégis minden segítséget megkapott a társulat. Az idézett cikkből mintha enyhe szemrehányás lenne észrevehető Pilisvörösvár polgárai felé, a gyér számú látogató miatt, sugallva esetleges kultúra iránti igénytelenségüket. Ezzel kapcsolatban a következő tényeket rögzíthetjük:

-A fentiekből érzékelhető, hogy a társulat nem tett meg mindent a reklám érdekében.

-Aki emlékszik az előadás napjára, tudja, hogy egész nap szakadó eső volt /ezért nem is került sor a Közösségi Házban az előadásra/.

-A Ház igazgatója azt is előre jelezte, hogy másik rendezvény is lesz, így a közönség megoszlására kell számítani.

A romantikus ekhós szekér helyett katonai teherautók jelentek meg a helyszínen, katonák segédmunkájával. A Magyar Televízió a községek bemutatása ürügyén az ekhós szekér inzertjével felvezetve heti negyedórás műsort szentelt e néhány színésznek. Ugy tűnik, van támogató bőven, nincs szükség a versenyképességre, olyan teljesítményre /kulturális színvonalra/, mely zsebbevágóan visszajelezné a produkció minőségét.

Kíváncsi lennék, Faragó Laura hasonló körútját a honvédség és az MTV /az adófizetők pénzén/ hogyan támogatná? /A választások idején egy perc műsoridő 70.000 Ft körül volt./

Az elhangzottak kapcsán van az esetnek néhány tanulsága:

- A lapszerkesztőnek az egyébként közismert szerkesztési etikát kell figyelmeibe ajánlani. Tehát hallgattassék meg a másik fél is, valamint legalább a cikkek igazságtartalmát illene ellenőrizni /ez a legegyszerűbb/. Mert például teljesen hamis, hogy a cikk állítása szerint Goethe: "Martonvásári búcsú" c. darabját adták volna elő. Bár elismerem, a gyanútlan olvasó számára ennek legalább értelme van. Ezzel szemben az előadott darab címe Goethe-Hacks: "A mundérvásárhelyi búcsú" volt. A fenti tények ismét mélyebb értelmet adnak a történeteknek. Lám, a gyanútlan fiatalokban -akiknek Papp János üzenete szerint szeretniük kellene a színházat- e vitatott minőségű darab után az a benyomás maradt, hogy Goethe-művet láttak, netalántán a klasszikus műveltség egy alapdrámáját. Holott, ha nem estek volna áldozatul csúsztatások sorozatának, vagy lett volna, aki a tolluk vezetése helyett a lényegét magyarázta volna el, akkor feladatuk kaphatták volna, nézzenek utána, hogy e darabnak Goethe-hez csak egy

alapgondolat erejéig, vagy ahogy ez Brecht kortársainál /mert Hacks Brecht kortársa volt/ itt-ott fellelhető ötlettelenség miatti témaforrásig van-e csak köze.

E darab nem véletlenül egy Brecht-epigon brilliáns műremeke-e amelyre vájtfülü irodalomtörténészeknek kellene igényük legyen. Az átlagpolgár számára ekkora csindadrattával és adófizetők pénzének ráfordításával az átlagműveltség alapműveit az ekhós szekereken járó igazi és méltó szeretetszolgálóknak kellene előadni. Erről persze az oktatott gyermekek nem tehetnek, nekik kellene valaki, aki igazi igazi értéket tud felmutatni, az áltevékenységek és hazugságok helyett. Hogyan látták ezt a produkciót Pilisborosjenőn? /Borosjenői Hírlap 5. szám/

"Valóban vásári komédia, egyszerű, már-már primitív történet vaskos humorral, félre nem érthető célzásokkal a mai politikára, erkölcsökre, felszabadult röhögés az elénk tartott tükör által mutatott képen." /D.G./

"Már ilyen 'mucsai' ez a vidékies létérzés, hogy nehezen veszi be a mozzanatokból kibujkáló övön aluli ösztönösséget. Így aztán erősen megkeseredett bennem a mesterfokon elővezetett és sokszor kedves bájjal becukrozott ál-misszió-perverzió.

Most, amikor úgy, de úgy kellene minden közösség számára az a bizonyos görcsoldó szent-együttlét, akkor elindul ez a szekér. Kár, hogy nem a szárnyas Pegazus repíti, hanem kaján vigyorgású aprópatások tolják, vonszolják." /P.M./

Cyerekek, de hát ezt nem nektek kell észrevenni, ti csak szeressétek a színházat!

Botzheim István

ÚJ PILISVÖRÖSVÁR MA

független folyóirat

Szerkeszti és kiadja: STECKL ANNA
Fogadóóra: péntek 17-18h
Cím: 2085 Pilisvörösvár
Kálvária /Hámán K./ u.8.
Készült: a MARINA-PRESS Kft.-ben.

MEGHÍVÁS

Szeretettel várjuk a pilisvörösvári, solymári és öröm-pilisborosjenői református gyülekezetek közös EVANGELIZÁCIÓJÁRA
1992. szeptember 14-19. között hétfőtől szombatig
minden este 1/2 8 órai kezdettel.
Az evangelizáció helye: Pilisvörösvár, Vágóhid u. 1.

Örömhír azoknak, akik családi életük válsága miatt szomorúságban vannak

1. Örömhír azoknak, akik szeretnék újra megtalálni társukat: Hogyan lehetünk újra egyek? 1. Mózes 3:1-13

2. Örömhír azoknak, akik vágyakoznak arra, hogy gyermekeik között újra megértés legyen: Milyen lehet egygyé a család? 1. Mózes 25:20-28

3. Örömhír azoknak, akik szomorúak a rajtuk lévő terhek miatt: Hogyan lehet közösen terheket viselni? Bírák 13:1-13

4. Örömhír azoknak, akik a közösségekben is magánosok: Hogyan oldódhat a magánosság közösséggé? 1. Sámuel 1:1-11

5. Örömhír azoknak, akik csonka családban élnek: Hogyan lehet a csonka család teljessé? Ruth könyve 2.

6. Örömhír azoknak, akik anyagi terheik alatt roskadoznak: Mi a fontosabb: a pénz vagy az ember? 1. Királyok 21:1-8

Felhívjuk minden kedves Testvérünk figyelmét az evangelizációhoz kapcsolódó vasárnapi gyermek- és ifjúsági rendezvényeinkre!

Szeptember 6-án vasárnap du. 5-kor gyermekek számára bábszínház: Oskar Wilde: A boldog herceg.

Hétfőtől szombatig naponta:

1/2 6-6h	gyülekezés, éneklés, imaközösség
6-7h	evangelizáció, melyen Szarka Miklós, az Országos Református Családsegítő Központ vezetője, ref. lelkész szolgál
7-8h	30-40 évesek számára tanácsadás a lelkeszi hivatalban- vezető Szarka Miklós
7-9h	ifjúsági klub a gyülekezeti pinceteremben- vezető Isépy Gábor örömi lp.
7-8h	idősebbek együttléte a templomban - vezető Szigeti László solymári lp.

Szeptember 13-án vasárnap du. 6 órakor a pilisvörösvári filmszínházban a JONI c. evangéliumi film kerül bemutatásra. Egy héttel később, szeptember 19-én vasárnap du. 5 órakor a Keresztút együttes készít műsort az ifjúság számára a templomban.

A képviselőtestület határozataiból

/Az 1992.augusztus 06-i ülés döntései/
133/1992.sz. határozat a Pilisvörösvár Templom téri Általános Iskola igazgatói állásának betöltéséről

Pilisvörösvár Önkormányzatának Képviselőtestülete a leadott szavazatok és a pályázatok meghallgatása alapján az iskola igazgatójának kinevezéséről nem hozott döntést.

A pályázókra leadott szavazatok a következők:

Breierné Kalmár Éva pályázatát 0 igen, 8 nem, 7 tartózkodás szavazattal a képviselőtestület elvetette.

Kutasi János pályázatát 8 igen, 7 nem szavazattal elvetette.

Szabó Zoltán pályázatát 11 nem, 4 tartózkodás szavazattal elvetette.

A fentiek alapján a képviselőtestület biztosított hatáskörében felkéri a jegyzőt, hogy az igazgatói állás ismételt meghirdetéséről gondoskodjék.

A határozatot 11 igen, 4 tartózkodás szavazattal hozta.

134/1992. sz. határozat a vizek és vízi létesítmények önkormányzati tulajdonba adásáról

A képviselőtestület az 1990.évi LXV.tv. 80.par. /1/-ben meghatározott hatáskörében eljárva a Határréti tározó és a Határréti patak tulajdonjogának ingatlannyilvántartási adatait a vagyontárgyak területi hányadában kéri bejegyezni, az örtelep esetében pedig egyenlő arányban.

Szav.: 14 igen, 1 tartózkodás.

135/1992. sz. határozat a Pest megyei Moziüzemi Vállalat ingó vagyonának átvételéről

A képviselőtestület az 1990.évi LXV.tv. 80.par. /1./bek.-ben biztosított hatáskörében eljárva a Pest megyei Moziüzemi Vállalat Pilisvörösvár településen lévő ingó vagyon tulajdonjogára igényt tart. Egyúttal megbízza a CTB-t, hogy az üzemeltetést dolgozza ki és tárja a testület elé. A mozi üzemeltetéséről a polgármester gondoskodjon addig is.

Szav.: 15 igen.

136/1992. sz. határozat a Sportvendéglő ügyében

A képviselőtestület egyetért azzal, hogy a Sportvendéglő hasznosítására kiírt pályázatot ismételjük meg.

Szav.: 15 igen.

15/1992. sz. állásfoglalás:

A képviselőtestület felhatalmazza a polgármestert, hogy Désfalu önkormányzatával levélben vegye fel a kapcsolatot, melyben biztosítjuk őket támogatásunkról.

137/1992.sz. határozat a Pilisvörösvár, Görgey u. 79. sz.alatti szolgálati lakás kiutalásáról

A képviselőtestület az 1/1971. korm.sz. rendelet 37.par./2/bek. alapján Császárné dr.Miklós Erzsébetet, Pilisvörösvár Nagyközség jegyzőjét az 1+3 félszoba összkomfortos önkormányzati szolgálati lakás bérlőjének jelöli ki jegyzői munkaviszonya fennállásáig. Felhívja a bérlőt és a Községgondnokságot, mint bérbeadót a bérleti szerződés megkötésére.

Szav.: 15 igen.

138/1992. sz. határozat a Tűzoltó Egyesület támogatásáról

A képviselőtestület a Tűzoltó Egyesület részére megszavazott támogatást további 72ezer forinttal növeli.

Szav.: 15 igen.

13/1992. állásfoglalás

*A Környezetvédelmi Bizottság egyik tagja lemondott, Nick Zoltán helyett Vágási Ardrás urat a képv.testület elfogadta.

Szav.: 15 igen.

139/1992.sz. határozat az 1848-as emlékmű felállításáról

A képviselőtestület elhatározza az 1848-as hősök emlékének tiszteletére emléktábla elhelyezését Pilisvörösvár Bajcsy Zs. téren.

Az önkormányzat elrendeli számla nyitását 400.000 Ft összeggel, emlékmű felállítása céljára szakértők által megvizsgált helyre az 1993-as évben.

Szav.: 14 igen.

140/1992.sz. határozat a Vörösvár c. monográfia kiadói szerződésének aláírásáról

A képviselőtestület felhatalmazza a polgármestert a Vörösvár c. monográfia kiadói szerződésének aláírására, valamint a költségvetésben megszavazott összeg erejéig a munkálatok finanszírozására.

Szav.: 14 igen.

DIE RÖMISCH KATHOLISCHE KIRCHE

Die erste Kirche wurde aus Holz gebaut /vermutlicherweise im Jahre 1696/. 1703 erhielt die Gemeinde eine aus Steine erbaute Kirche, nachdem das vorherige Holzkirchlein schon am Zusammenfallen war. /"Am 23. Februar 1703 wurde der 9jährige Sohn des hiesigen Postmeisters beigesetzt und zwar als erster bei der neuen Kirche."/1.

Baumeister der Kirche war Johann Danckmaringer /oder Dankmayr/, den wir von einer Angabe im Taufbuch am 6. Juni 1706 als "Joannes Georgius Danckmayr Maur Pollier alhier" kennen. 1705 wurde die Kirche vom Werischwarer Pfarrer Khemetmilner benediziert. Im Visitationsprotokoll von 1744 heißt es: "Ihre Kirche ist zur Ehre der Heiligen Apostel Philippus und Jakobus erbaut."2 Das Protokoll aus dem Jahre 1747 nennt aber Allerheiligen als Patrozinium und sagt, die Kirche sei "schön und weit, und neuerlich mit Schindeln gedeckt"3 worden. Aus den Visitationsprotokollen 1744 und 1752 wissen wir, daß die Kirche bis 1764 zweimal renoviert wurde.

Die römisch-katholische Pfarrei wurde 1692 erbaut, also gleich in den ersten Ansiedlungszeiten. Als die ersten Siedler aus dem Schwarzwald gekommen sind, wurde bald eine Pfarrei gebaut. Mit der Zeit wurde die Pfarrei schon öfters umgebaut.

Der Chor /Altarraum/ und die beiden Sakristeien waren gewölbt, das Schiff hatte eine flache Holzdecke. Als Turm diente ein hölzerner Kampanile. Erst die Visitationsakte aus dem Jahre 1757 nennt als endgültiges Patrozinium Maria Himmelfahrt /15. August/-nach ungarischen Brauch erfolgte mittlerweile die Konsekration also wohl an diesem Tage. Die Gemeinde ist sehr bald so angewachsen, daß man schon 1774 an eine Erweiterung denken mußte; sie kam allerdings erst am Ende des 18. Jahrhunderts zustande.4

Als erster Seelsorger der Pfarrei wird /ab 1696/ Bernhard Hörmann genannt. Ab 1702 war der österreichische Benediktiner Placidus Khemetmilner hier Pfarrer. Beim Tode seiner Mutter /1704/ brachte er beim Eintrag die Bemerkung an: "übrigens gebürtig aus Schwa-

nenstatt in Oberösterreich".5 Nach einigen anderen Pfarrern mit deutschen Namen kam 1744 Ferdinand Steiner "auf Einladung der Ungarischen Kanzlei" aus der Diözese Passau in die Diözese Wesprim und blieb bis 1772 Pfarrer in Werischwar.6

1797 wurde das Schiff gegen den Eingang erweitert und darauf wurde ein neuer Turm gebaut. 1802 wurde die Kirche mit einem Heiligtum erweitert, und es wurde eine neue Sakristei dazu gebaut. 1821 bekam die Kirche ein neues Dach. Das flache Dach wurde 1932/34 abgebaut, die Kirche um ein Meter erhöht, der Turm höher gebaut und mit Blech bedeckt. Auch eine Turmuhr wurde an den Turm montiert. Diesmal bekam das Schiff eine gewölbte Decke.

Anmerkungen:

1. 2. 3. 5. Übersetzung aus dem Lateinischen. Archiv des Komitates Pest /PmL:CC 1.VII./

4. 6. Stefan Marlok: Adalékok Pilis megye török utáni település-történetéhez.

FORTSETZUNG FOLGT

Veröffentlicht von

Michael Fogarasy/Fetter

Nachrichten:

1. Die Geschichte und Volkskunde der Gemeinde Werischwar ist fertig geworden. Der Vertrag zwischen den Herausgeber und Verfasser wurde am 10. August 1992 im Gemeindehaus unterschrieben.

1. Zwei Werischwarer Pfadfinder: Gábor Nick /Lócsei Gasse 10./ und Georg Peller /Major Gasse 9./ nahmen anfangs August an einem Pfadfinderlager in Siebenbürgen /Rumänien/ teil.

Michael Fogarasy/Fetter

Kirándulás és foci Bajorországban

1992. augusztus 13-án hajnalban indult útnak az a csoport, mely nagyrészt az ifi labdarúgó csapat tagjaiból állt, hozzájuk csatlakozott még néhány helyi fiatal. Gröbenzell volt az úticél, német testvérvárosunk.

Igen szívélyes fogadtatásban volt részünk. Az ottani alpolgármester, Mia Kimmeler fogadott bennünket. Megismertette velünk a gyönyörű kisvárost, s annak lakóit. Az alpolgármester asszony szavait Sebestyén Sándorné, Zsuzsa fordította magyarra a gyermekeknek, akik ugyan sokat megértettek, de beszélni nemigen mertek.

A bemutatást rövid programismertetés követte, majd a fogadó családnál töltöttük az időt.

A következő napon Waldmünchenbe utaztunk, ahol három napig tartózkodtunk. Szállásunk egy gyönyörű környezetben található várkastélyban volt. Vezetőnk, Josef Lill kitűnő programokat szervezett számunkra. Rengeteget kirándultunk, strandoltunk, szórakoztunk. Waldmünchen csodálatos bajor város, körülötte erdők, tavak, muskátli borította teraszos épületek, legelő állatok a méregzöld, dús legelőkön. Sportolásra is volt lehetőség: a helyi labdarúgópályán tartottunk edzést.

Waldmünchenből visszatérve Regensburgban töltöttünk egy fél napot; városnézés, strandolás után indultunk vissza Gröbenzellbe.

Gernlindenben volt az első mérkőzésünk, este 1/2 8-kor. A nagy hőség és az egész napos városnézés ugyan alaposan igénybe vette játékosainkat, a második félidőben így is szellemes játékot produkáltak és biztosan, 3:1 arányban győztek. A gólokat Horváth Gábor/2/ és Kovács István/1/ szerezték.

Kedden vonaton Münchenbe utaztunk, ahol először a BMW múzeumot néztük meg, majd séta és vásárlás következett. Este 7 órakor újabb meccset játszottunk a helyi SC Gröbenzell ellen, ezt a mérkőzést is megnyertük, 1:0 arányban. A góllövő Horváth Gábor volt.

A mérkőzéseken kiemelkedő teljesítményt nyújtottak:

Horváth Gábor, Szőnyi Balázs, Pfeiffer Zsolt, Kovács István.

Dicséret illeti még a következőket:

Majnek Pál, Huy István, Szép Richárd, Wenczel Attila, Hazafi Mihály, Mirk István, Gosztola István, Babetta Gábor, Gröschl Tamás, Bakti József, Fazekas Csaba, Braun János játékosokat is.

A serdülő korú gyerekeknek sajnos nem volt játéklehetőségük, ők csak üdültek Németországban, a többi fiatallal együtt. Ezek a következők voltak:

Appolónia György, Hopotovszki László, Galacs Gábor, Görögh Attila, Manhertz Attila, Manhertz Zoltán, Manhertz István, Sebestyén Csaba, Kaszás Kristóf, Szakszon Péter, Pintér Roberta, Démuth Márta, Katona Magdolna.

Felnőtt kísérők voltak: Sebestyén Sándorné, Sebestyén Sándor, Horváth János, Steckl János.

Köszönetünket fejezzük ki a gröbenzelli vezetőknek, elsősorban Josef Lillnek és Szilárd Csiszérnek, a kedves német vendéglátóknak. Köszönjük a pilisvörösvári szervezőknek, Müller Jánosnak és Horváth Jánosnak, hogy segítségükkel létrejöhett ez a csodálatos kirándulás.

Steckl János

Labdarúgás

A Pilisvörösvári SC megyei I. o.
sorsolása

1992.	HELY	Felnőtt	Ifjúsági
08.23.	PSC-Tápiószentmárton	16.30	14.30
08.30.	Örkény-PSC	16.30	14.30
09.06.	PSC-Maglód	15.30	13.30
09.13.	GEAC-PSC	15.30	13.30
09.20.	PSC-Kartal	15.00	13.00
09.27.	Pomáz-PSC	15.00	13.00
10.04.	PSC-Pát	14.00	12.00
10.11.	PSC-Nagykőrös	14.00	12.00
10.18.	Nagykátá-PSC	13.30	11.30
10.25.	PSC-Iklad	13.30	11.30
11.01.	Hévízgyörk-PSC	13.00	11.00
11.08.	PSC-Üllő	13.00	11.00
11.15.	Pilis-PSC	13.00	11.00
11.22.	PSC-Szigetújfalu	13.00	11.00
11.29.	Bugyi-PSC	13.00	11.00

Steckl János

Köszönet az adományozónak

A Pilisi-medence Egészségügyi Alapítvány a helyi sajtó útján is köszönetét kívánja kifejezni Vajay György úrnak, az ANTRACIT Kft. ügyvezető igazgatójának, solymári származású osztrák állampolgárnak a RENAULT TRAFIC típusú mentőautóért, melyet az Alapítványnak adományozott. Ezzel a mentőgépkocsival a Pilisi-medence jobb sürgősségi betegellátását kívánjuk szolgálni.

A mentőgépkocsi a Pilisvörösvári Mentőállomáson fog szolgálatot teljesíteni.

Ezúton kívánjuk még megköszönni Rupf Attila úrnak a bonyolítást, Szalay Nándor úrnak /Ford szervíz/ a vizsgáztatást, amit felajánlasként végeztek.

Tisztelettel:

A Pilisi-medence Egészségügyi Alapítvány
Kuratóriuma

Mindennapi életünk alulnézetből

Néhány adat és gondolat a pilisvörösvári nyugdíjas polgárok helyzetéről

A nagyközségünkben élő nyugdíjasok szemszögéből -a rendelkezésemre álló szociológiai adatok alapján-próbáltam elemezni a szóbanforgó személyek helyzetét a következő kérdéscsoportok körül:

-a tényszámok alapján statisztikai elemző adatok kialakítása

-az itt élő nyugdíjasok anyagi helyzetének alakulása az országos átlaghoz képest

-szélsőségek a nyugdíjak átlagértékéhez képest

-a nyugdíjasok arányának alakulása

-várható változások a nyugdíjasok életében.

Minden polgár érzi, hogy rendszerváltást követő két esztendőben számottevő változások történtek az ország szociális helyzetében.

Hazánkban mintegy 2,5-2,6 millióan részesülnek öregségi, özvegyi

Köszönet a Pilisi-medence Egészségügyi Alapítványnak

A Pilisvörösvári Mentőállomás ezúton köszöni meg a Mercedes típusú rohamkocsijának szervizelését, vizsgára történő felkészítését, és újbóli üzembeállítását, melyhez a támogatást az Alapítvány nyújtotta.

Az Alapítványon keresztül végzett segítő munkáját köszönjük: Tyukodi László lakatosnak, Wippenhauser István fényezőnek, Kreiszl Antal villamossági szerelőnek.

Köszönjük a solymári Mercedes szervíznek a szerelési és szervizelési munkáját, valamint Hofstädter Istvánnak és Hofstädter Mártonnak a szervezést és az anyag biztosítását.

Köszönettel:

a Pilisvörösvári Mentőállomás
dolgozói

nyugdíjban, mezőgazdasági szövetkezeti járadékban.

Pilisvörösváron -1992. június 30-án-összesen 2900 fő nyugdíjas, járadékos polgár részesül ellátásban, melyből

1754 fő nő /60%/

1146 fő férfi/40%/.

A nyugdíj és ellátás kifizetését 9 fő végzi 10-11 napon keresztül nagy igyekezettel és mindig pontos időben a kiadott időtáblázat szerint.

A helyi postától 2779 fő

az OTP-től 101 fő

a Takarékszövetkezettől 20 fő

kapja rendszeresen a havi ellátását.

Az országos átlaghoz képest a létminimum alatti ill. feletti nyugdíjösszegek mindkét kategóriában általában kedvezőbbek. Részletesebb magyarázatként szolgáljon az alábbi táblázat, mely mindenki számára mond valamit.

Pilisvörösvár lélekszáma:

11.621 fő 100%

Ebből - kiskorú, tanuló 2.505 fő 21,5%

- nyugdíjas, járadékos 2.900 fő 25%

PILISVÖRÖSVÁR 1992. június hó

Orsz.átlag 1992. április.

Havi nyugdíj/Ft	Nő: fő,%	Férfi: fő,%	Összesen:	Nő,férfi: fő,% Összesen:
-4999	28 1,6	33 2,9	61 2,1	48.924 1,8
5000 -5999	49 2,8	23 2,0	72 2,5	115.723 4,3
6000 -6999	478 27,3	37 3,2	515 17,8	602.092 22,4
7000 -7999	416 23,7	82 7,1	498 17,2	447.001 16,6
8000 -8999	469 26,7	204 17,8	673 23,2	614.927 22,8
9000 -9999	146 8,3	164 14,4	310 10,7	319.182 11,8
10.000 -10.999	56 3,2	138 12,1	194 6,7	168.823 6,3
11.000 -11.999	26 1,5	132 11,5	158 5,4	104.756 3,9
12.000 -12.999	26 1,5	96 8,4	122 4,2	70.403 2,6
13.000 -13.999	5 0,2	70 6,1	75 2,6	50.249 1,9
14.000 -14.999	10 1,0	49 4,3	65 2,2	39.079 1,5
15.000 -19.999	29 1,6	104 9,1	133 4,6	90.567 3,4
20.000 -24.999	8 0,5	13 1,1	21 0,7	16.277 0,6
25.000 -29.999	2 0,1	1 0,0	3 0,1	3.379 0,1
30.000 -	- -	- -	- -	693 0,0
	1754 100%	1146 100%	2900 100%	2.692.075 100%

- aktív munka-

vállaló, kereső 6.216 fő 53,5%

Sajnos igen sokan kapnak -61 fő- ötezer forint alatti nyugdíjösszeget. Húszezer 3forint feletti nyugdíjban 24 fő részesül. Megjegyezni kívánom, hogy az átlag nyugdíjak még nem tartalmazzák az idei évre országosan jóváhagyott első szakasz %-os emelésének mértékét.

Az ország szociálpolitikai helyzete igen kezdetleges fejlődési stádiumban van. A kormány deklarálta szándékát a szociális piacgazdaság kiépítésére. Ez "nagyon szép ígéret, de pillanatnyilag hazánkban messze van a realitástól".

Közgazdászként vallom, hogy olyan gazdaságpolitika ma nincs, amely mellett ne kellene számolni a társadalom jelentős részének elszegényedésével. Gazdaságunk nincs növekvő pályán, ezáltal az anyagi fedezet is hiányzik a szociálpolitika kialakítására. Számolni kell a munkanélküliség tartós növekedésével, mely életünkben mindig is jelen lesz.

Ebben a krízishelyzetben képtelenség a szociálpolitikai követelményeket oly mértékben érvényesíteni, ahogy ez

jogosan elvárható lenne. Erre gyógyír, ha a mezőgazdasági növekedés beindul - nagyobb lesz az ország jövedelemtermelő képessége, s ezzel együtt az elosztható javak tömege.

A maximum, amit el lehet érni: "egy humánus átmenet a mai nem jó szociálpolitikai rendszer ill. a kívánatos végállapot között".

HAMORI JÓZSEF

*****

ANGOLUL TANULNÉK!

Heti 1 alkalommal, akár kiscsoportos foglalkozás keretében is, esetleg német nyelvtanításért cserében.

Név és cím a szerkesztőségben!

*****

Eladó egy három éves CT 7-es CAMPTOURIST sátras utánfutó, konyhával felszereltem.

Mérete: 4,30 x 4,35 m.

Cím: Botzheim János, Pilisvörösvár Diófa u. 6..

*****

Identitätsbewußtsein der Deutschen
in Ungarn
/Fortsetzung/

Einen alleinstehenden Standpunkt vertrat in dieser Frage Széchenyi, der das wichtigste Mittel zur Verwirklichung der nationalen Idee in der Hebung des Niveaus des materiellen Wohlstandes und des Bildungsgrades sah und in seiner berühmten akademischen Rede vom 27. November 1848 nachdrücklich vor der zwangsweisen Magyarisierung warnte:

"...óvakodjanak honfitársaim, hogy a túlbuzgó magyarosítással a más hazai nemzetiségeket elidegenítve a német és szláv vasfazékhoz ússék a magyar cserépedényt, mert hamar törött cserép lesz a magyar."

Seine Mahnungen stießen jedoch auf taube Ohren. Viele Vertreter des Adels forderten die rasche Einschmelzung der Nationalitäten. Der liberale ungarische Adel wollte im Gesetzartikel II. vom Jahre 1844 die eigene Sprache zum Staatssprache erheben, aber nur die Ungarische anerkennen und der Verwaltung der Gerichtsbarkeit, den Schulen, den Kirchen von reinen Nationalitätengebieten die ungarische Sprache aufzwingen.

Die volle Verwirklichung des Paragraph 9. hätte nicht weniger als die Magyarisierung des gesamten Schulwesens der Nationalitäten, das heißt die Liquidierung des Unterrichtes in den Sprachen der Nationalitäten bedeutet.

Das deutsche Bürgertum geriet auf den Scheideweg: entweder schließt es sich der ungarisch bürgerlich-nationalen Bewegung an, die schließlich den selbstständigen nationalen Markt und damit auch sein eigenes Vorwärtskommen, aber voraussichtlich gleichzeitig auch die Aufgabe seiner Nationalität, seine Magyarisierung zum Ergebnis hätte haben können, oder es versucht, sich auf die Habsburger stützend, gegen die Ungarn, in Abhängigkeit von Österreich seine Existenz und nationale Bewegung aufzubauen.

Es gab aber auch eine dritte Richtung. Dieser Richtung folgten die Bauer. Sie unterstützten die Wehrheitsnation bei den Reformen, von der Magyarisierung wollten sie aber nichts wissen.

Dank des Ausgleiches war ab 1867 wieder der muttersprachliche Unterricht gesichert. In diesem Jahr hatte sich der Kaiser mit der ungarischen Nation versöhnt und sich in der Hauptstadt mit Elisabeth krönen lassen. Eine Weile herrschte zwischen den Ungarn und den Nationalitäten ein gutes Verhältnis.

Es dauerte aber nicht lange, und die Deutschen mußten die die größte Niederdrückung erleiden. In einem Jahrzehnt sind 365 deutschsprachige Schulen verschwunden. Im Jahre 1900 hatten 120.000 Deutsche keine einzige Schule in Budapest. Als 1907 die

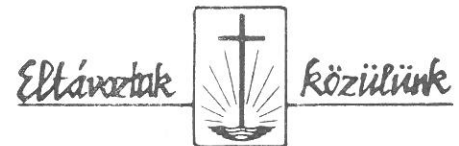
Apponyische Schulverordnung in Kraft trat, war die Eigenständigkeit der Minderheiten kein Thema mehr. Von nun an konnte Deutsch nur als Fremdsprache gelehrt werden.

Die Presse, die Beamten, die Lehrer, die Gemeinde- und Stadtvorstände und gesellschaftliche Vereine versuchten die Schärfe ihrer assimilatorischen Gewehre bei den ungarländischen Deutschen ausprobieren.

Die Levente hat nur die ungarische Sprache geduldet, in der Schule durften die Kinder nur ungarisch sprechen u.s.w. Die Eltern fürchteten sich vor der Zukunft, darum haben sie ihre Kinder gewarnt, sie sollen nur ungarisch reden. Überall wurde es gelernt, daß die Schwaben, Slowaken, Rumänen nicht so viel Wert sind wie die Ungarn. diese Minderwertigkeit wurde so oft wiederholt, daß die Jugend es angenommen hat. Sie haben sich geschämt, daß sie Deutsche und keine Ungarn sind. Und die Eltern haben so lange ungarisch gesprochen, bis sie das Deutsche beinahe vergessen haben.

Nach dem zweiten Weltkrieg wollte die Regierung eine endgültige Verdrückung der Nationalitäten erreichen. Die Verschleppungen, die weggenommenen Häuser, Felder wurden den von ihnen ausgewählten gegeben. Die Bereicherung einer Schicht erreichten sie durch die Unterdrückung von anderen.

Ibolya Sax
/Fortsetzung folgt/

Bindscheid Ferenc /63/ Klucsó Irma férje, Szent János u. /Kiss J.u./ 2.

Sárközi Viola /69/ Sárközi Mária leánya, Sturovo

Ispán István /83/ Peterke Erzsébet özvegye, Szondi u. 20.

Tafferner Mária /79/ Herbszt Márton felesége, Dózsa Gy. u. 43.

Pósán Ilona /75/ Domszlai István özvegye, Budapest

Litvai Zsuzsanna /47/ Mórotz Kálmán felesége, Kápolna u. 144.

Wieszt Pál /71/ Nick Anna özvegye Szent Erzsébet u. 82.

Fuchs István /63/ Horváth Anna férje Madách u. 3.

*E. M. Swift: Greg LeMond
legnagyobb versenye*

A Reader's Digest Válogatás e cikkje az első amerikai kerékpározóról számol be, aki megnyerte a Franciaországban minden évben megrendezésre kerülő Tour de France-t. Az 1992 júliusi versenyen Greg LeMond a kiemelt esélyesek egyike az amerikai Tour de Pont-on elért győzelme után.

LeMond tizennégy évesen kezdett versenyszerűen kerékpározni a Reno /USA/ környéki hegyekben. Sportpályafutása káprázatos volt: tizenkilenc éves korában már profi versenyző az egyik vezető francia csapatban, és bekerült a legjobbak közé. 1983-ban ő az első amerikai, aki a világbajnokságon megnyerte a profik országúti versenyét. Huszonöt évesen, 1986-ban harmadszor indult el, és győzött a Tour de France-on.

Am mindez veszélybe került, amikor 1987 áprilisában LeMond egy vadászaton vett részt sógorával, ahol egy véletlenül elsütött puska súlyosan megsebesítette; egészségügyi okok miatt az 1988-as évadot is kénytelen volt kihagyni, és 1989-ben a sportoló alacsonyabb fizetésért tudott szerződést kötni.

Felmerült benne a gondolat, hogy talán örökre vége pályafutásának. A versenyek - főleg hegyi túrák - során elért eredményei egyre rosszabbak lettek, ennek ellenére titkos reményekkel érkezett a francia forradalom 200. évfordulóján megrendezett Tour de France-ra. Legfőbb vetélytársa a francia Fignon volt, akit a hazai pálya tudata és a közönség serkentett.

LeMond azt tűzte ki célul, hogy a huszonhárom napos, 3270 km hosszú versenyen az első húsz között végez, és megnyeri a huszonegy résztáv valamelyikét. Az első szakaszon a negyedik helyen végzett, és az ötödik, bretagne-i nehéz szakasz után pedig az összetettben az első helyre került. Így magára ölthette a dicsőséges sárga trikót. A Pireneusokon és az Alpokon való átkeléskor ugyan Fignon visszaszerezte tőle a trikót, de LeMond, minden erejét összeszedve a Páizsba vezető utolsó szakaszon

győzött; 54,5 km-es óránkénti átlagsebessége egyúttal a legjobb eredmény a Tour de France egész történetében.

Ez a győzelem jó példaként szolgálhat minden sportoló számára; bármilyen nehéz helyzetben is vagyunk, soha nem szabad feladnunk!

Felhívás

Tisztelt vörösvári polgárok!

Az 1991-es kedvező tapasztalatokon felbuzdulva Pilisvörösvár Nagyközség Önkormányzata az 1992-es évre is meghirdeti faültetési akcióját.

A tavaly kiosztott fák java az utólagos ellenőrzések szerint közterületre került /utcák fásítására/, többé-kevésbé szakszerűen kiültetve. Nem mondható el ugyanez a cserjékről! Ezért az ideai akció keretében csak fákat lehet igényelni, melyek közterületre való kiültetéséért és későbbi gondozásáért az igénylőnek írásban kell garanciát vállalnia. Ilyen feltételek mellett továbbra is ingyenesen biztosítjuk a fákat!

*Kérjük, hogy az esetleges beszerzési problémák miatt legalább két fajtát jelöljenek meg arra az esetre, ha az elsőként igényelt fa nem kapható. Az utcák egyeztetve, összesítve is leadhatják igényüket.

Az igénybejelentés helye /írásban/: a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodája.

A bejelentés határideje: 1992. okt. 2.

A következő fák rendelhetők /zárójelben a minimális helyigény/:

kislevelű v. ezüsthárs	/5 - 6 m/
vérszilva	/4 - 5 m/
berkenye	/4 - 5 m/
gömbakác	/4 - 5 m/

A fák átvehetők a Községháza udvarán a következő időpontokban:

nov. 6. péntek	15.00 - 18.00 h
nov. 7. szombat	8.00 - 16.00 h
nov. 8. vasárnap	8.00 - 11.00 h.

Apróhirdetések

Pilisvörösváron, az Árpád u.25.sz. alatt épület kiadó, raktár ill. egyéb célra.
Érdeklődni lehet a 30257-es telefonszámon, vagy a Pilisvörösvár, Vágóhíd u. 1. sz. alatt.

*****

Pilisvörösvári kertés házát bérelnék.
Tel.: 30-355.

*****

Belbudai (XI. ker.), Bartók B. úti, 70 négyzetméteres, telefonos, 2 szoba, hallos öröklakásomat pilisvörösvári kertés házra cserélem, vagy eladom.
Tel.: 30-355.

*****

Belső GÁZTERVEK készítését,

bekötés
előtti
tanácsadást,
részletes
felvilágosítást,
és víz-,gáz-,központi fűtés
SZERELÉST
anyagbiztosítással
vállal

Lukács Gábor

Pilisvörösvár,
Fő út 59-61.
Telefon: 30-329

*****

PILISTEX

MINDENT EGY HELYEN!

Textíliák, jogging- és pólóanyagok,
pamutkelmék, egyéb méterárúk, kellékek

napi és tartós élelmiszercikkek,

háztartási vegyiárúk

NAGY VÁLASZTÉKBAN!

Pilisvörösvár, Fő út 117-119.
Tel.: 30-372 és 30-369.